

2. UPORABA

NAČIN DELOVANJA: Sredstvo FREQUENT je selektivni sistemski herbicid, ki vsebuje aktivno snov *fluazifop-P-butil*. Absorbira se skozi listje, translocira po prevodnem tkivu ter nalaga v meristemskem tkivu korenin in poganjkov.

NAVODILO ZA UPORABO: Sredstvo FREQUENT se uporablja po vzniku posevka in plevela v:

- **oljni ogrščici** od razvojne faze vznika do faze začetka cvetenja (BBCH 11-59) v odmerku:
 - 2 L/ha za zatiranje* **enoletnega ozkolistnega plevela,**
 - 3 L/ha za zatiranje* **večletnega ozkolistnega plevela;**
- **grahu, bobu ter fižolu za stročje in zrnje** od razvojne faze vznika do faze začetka cvetenja (BBCH 11-50) v odmerku:
 - 2 L/ha za zatiranje* **enoletnega ozkolistnega plevela,**
 - 3 L/ha za zatiranje* **večletnega ozkolistnega plevela.**

*SPEKTER DELOVANJA:

Sredstvo FREQUENT:

- zatira naslednje enoletne ozkolistne plevele: lisičji rep (*Alopecurus* sp.), navadno kostrebo (*Echinochloa crus-galli*), gluhi oves (*Avena fatua*), muhvič (*Setaria* sp.) in samosevni ječmen (*Hordeum vulgare*);
- zmanjšuje zapleveljenost naslednjih enoletnih ozkolistnih plevelov: enoletne latovke (*Poa annua*), plazeče šopulje (*Agrostis stolonifera*), stoklase (*Bromus* sp.) in ljuljke (*Lolium* sp.);
- zatira naslednje večletne ozkolistne plevele: plazečo pirnico (*Elymus repens*), navadno šašulico (*Calamagrostis epigeios*), ovčjo bilnico (*Festuca ovina*) in volnato medeno travo (*Holcus lanatus*);
- zmanjšuje zapleveljenost naslednjih večletnih ozkolistnih plevelov: prstastega pesjaka (*Cynodon dactylon*), ozkolistne latovke (*Poa pratensis*) in divjega sirka (*Sorghum halepense*).

Poraba vode naj bo 100-400 L/ha.

Plevel naj bo v fazi aktivne rasti. Tretira se od razvojne faze, ko sta razvita dva lista plevela, do faze konec razraščanja (BBCH 12-29). Plazeča pirnica naj ne bo višja od 15-20 cm, divji sirek pa največ 25 cm.

OPOZORILA:

Tretiranje se sme izvajati samo na prostem, ob uporabi traktorske škropilnice.

S sredstvom se lahko na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni dobi.

Sredstva se ne sme uporabljati na poškodovanih in oslABLjenih rastlinah.

Sredstva se ne sme uporabljati, če se pričakuje nizke temperature zraka.

Potrebno je preprečiti vsakršno zanašanje škropilne brozge na sosednje gojene rastline.

Pred uporabo sredstva na gojenih rastlinah, ki so namenjene nadaljnji predelavi in pridelavi, se je glede morebitnih vplivov na postopke predelave in vplivov na rastlinske dele, namenjene razmnoževanju, treba posvetovati z imetnikom registracije oziroma njegovim zastopnikom.

KOLOBAR: V naslednji sezoni se lahko seje katero koli gojeno rastlino. Pred setvijo naslednje gojene rastline je treba površino preorati.

PROPAD POSEVKA: V primeru propada posevka se lahko po predhodnem preoravanju seje katerokoli širokolistno gojeno rastlino 5 tednov po tretiranju s sredstvom.

ANTIREZISTENTNA STRATEGIJA: Sredstvo FREQUENT vsebuje aktivno snov *fluazifop-P-butil*, ki glede na način delovanja pripada skupini inhibitorjev acetil-koencim A karboksilaze (HRAC skupina A). Tveganje za razvoj rezistence na herbicide iz omenjene skupine je veliko, v kolikor se sredstvo FREQUENT uporablja brez vsakršnih omejitev. Pojavu rezistence se lahko izogne ali se ga vsaj upočasni z menjavanjem ali mešanjem sredstev, ki imajo različne načine delovanja. Herbicide, ki vsebujejo aktivne snovi iz skupine inhibitorjev acetil-koencim A karboksilaze, se ne sme uporabljati v gojenih rastlinah, ki si zaporedoma sledijo v kolobarju. Če se več let zapored uporablja sredstva s podobnim načinom delovanja, se lahko pojavijo odporni biotipi plevela, ki se razmnožujejo in lahko postanejo dominantni. Plevel se smatra za rezistenten, ko preživi pravilno opravljeno tretiranje v priporočenem odmerku. Pojavu rezistence se lahko izognemo z menjavanjem (ali mešanjem) komplementarnih sredstev, ki imajo drugačen način delovanja. Upoštevati je treba strategijo preprečevanja in obvladovanja odpornosti. Nekatere kmetijske prakse (oranje, pozna setev, ipd.) so prav tako učinkovita orodja, ki se uporabljajo za preprečevanje nastanka odpornosti.

FITOTOKSIČNOST: Če se sredstvo uporablja na predpisan način, ne povzroča znakov fitotoksičnosti na gojenih rastlinah. Prehodni znaki fitotoksičnosti se lahko pojavijo na občutljivih sortah fižola. Pred uporabo sredstva na občutljivih ali novih sortah se je glede znakov fitotoksičnosti treba posvetovati z imetnikom registracije oziroma njegovim zastopnikom.

MEŠANJE: Mešanje z drugimi fitofarmaceutskimi sredstvi ni predvideno.

KARENCA: Karenca za oljno ogrščico je 90 dni, za grah, bob in fižol je 42 dni.

MEJNA VREDNOST OSTANKOV: Mejne vrednosti ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih za aktivno snov *fluazifop-P-butil* so določene s predpisi o mejnih vrednostih ostankov v oziroma na živilih in kmetijskih pridelkih.

3. NEVARNOST ZA ZDRAVJE LJUDI IN OKOLJE

Sredstvo FREQUENT se **razvršča** kot:

Strup. pri vdih. 1, H304

Preobčut. kože 1, H317

Razmnož. 2, H361d

Akut. in kron. za vod. okolje 1, H410

Sredstvo FREQUENT se **označi** kot:

Piktogrami GHS:

Opozorilne besede: Nevarno

Stavki o nevarnosti:

H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.

H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.

H361d Sum škodljivosti za nerojenega otroka.

H410 Zelo strupeno za vodne organizme, z dolgotrajnimi učinki.

Dodatne informacije o nevarnosti:

EUH401 Da bi preprečili tveganja za ljudi in okolje, ravnajte v skladu z navodili za uporabo.

EUH066 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.

Previdnostni stavki - splošno: /**Previdnostni stavki - preprečevanje:**

- P201 Pred uporabo pridobiti posebna navodila.
P261 Preprečiti vdihavanje hlapov/razpršila.
P280 Nositi zaščitne rokavice, zaščitno obleko in zaščito za obraz.

Previdnostni stavki - odziv:

- P301+P310 PRI ZAUŽITJU: takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.
P331 NE izzvati bruhanja.
P333+P313 Če nastopi draženje kože ali se pojavi izpuščaj: Poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.
P308+P313 Pri izpostavljenosti ali sumu izpostavljenosti: Poiščite zdravniško pomoč/oskrbo.
P391 Prestreči razlito tekočino.

Previdnostni stavki - shranjevanje: /**Previdnostni stavki - odstranjevanje:**

- P501 Odstraniti vsebino/posodo pri pooblaščenem zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov in odpadne embalaže.

Dodatni stavki:

- SP1 S sredstvom ali njegovo embalažo ne onesnaževati vode. Naprav za nanašanje ne čistiti ali izplakovati v bližini površinskih voda. Preprečiti onesnaževanje preko drenažnih in odtočnih jarkov na kmetijskih zemljiščih in cestah.

Imetnik registracije je dolžan, da nevarnost in sestavo sredstva vidno označi na etiketi in v navodilu za uporabo. Oznake za nevarnost sredstva na etiketi mora imetnik registracije uskladiti z vsakokratnimi spremembami v zakonodaji, odločitvami pristojnih organov Evropske unije za razvrščanje, novimi spoznanji in manjšimi spremembami, ki nastanejo po izdaji te odločbe. Imetnik registracije mora o spremembi obvestiti Upravo RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

OPOZORILA: Pri tretiranju je treba preprečiti onesnaženje vodotokov, vodnjakov, jezer in izvirov tako, da se upošteva predpise s področja varovanja voda. Zaradi zaščite vodnih organizmov moramo upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.

VARSTVO PRI DELU: Pri rokovanju s koncentriranim sredstvom, mešanju škropilne brozge ter polnjenju oziroma čiščenju rezervoarja mora delavec uporabljati primerno zaščitno obleko (delovni kombinezon, predpasnik), zaščitne (nitrilne) rokavice, trpežno obutev ali gumijaste škornje in ščitnik za obraz.

Med tretiranjem s traktorsko nošeno/vlečeno škropilnico mora delavec uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice), zaprte čevlje in zaščitne (nitrilne) rokavice.

Uporaba sredstva v oljni ogrščici: Pri stiku s tretiranimi rastlinami mora delavec po preteku delovne karence uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprte čevlje.

Uporaba sredstva v fižolu, grahu in bobu: Pri stiku s tretiranimi rastlinami mora delavec po preteku delovne karence uporabljati primerno delovno obleko (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice) in zaprte čevlje.

DELOVNA KARENCA:

Uporaba sredstva v oljni ogrščici: Nezaščitene osebe nimajo vstopa na tretirano območje najmanj 7 dni po končanem tretiranju. Za nadaljnje delo na tretiranih površinah mora delavec uporabljati varovalno opremo, ki je predpisana v primeru stika s tretiranimi rastlinami.

Uporaba sredstva v fižolu, grahu in bobu: Nezaščitene osebe nimajo vstopa na tretirano območje najmanj 14 dni po končanem tretiranju. Izjema so osebe, ki opravljajo pregled

posevka; le-te se lahko zadržujejo na tretirani površini največ 2 uri na dan, ob hkratni uporabi primerne delovne obleke (dolge hlače, majica z dolgimi rokavi, nogavice), zaprtih čevljev in zaščitnih (nitrilnih) rokavic. Za nadaljnje delo na tretiranih površinah mora delavec uporabljati varovalno opremo, ki je predpisana v primeru stika s tretiranimi rastlinami.

PRVA POMOČ IN MEDICINSKI UKREPI OB NEZGODI:

Opozorilo: Posebej pomembno je, da se ne izziva bruhanja, ponesrečencu se ne daje piti ničesar, niti se ne izvaja izpiranja želodca!

Splošni ukrepi: Prizadeto osebo se čim prej umakne iz kontaminiranega območja na svež zrak oziroma v dobro prezračen prostor in se jo zavaruje pred mrazom oziroma vročino. Zagotovi se ji osnovne življenjske funkcije poišče zdravniško pomoč.

Pri vdihavanju: Ravnati se je treba v skladu s splošnimi ukrepi.

Stik s kožo: Odstrani se kontaminirana oblačila in obutev, kožo se temeljito umije z vodo in milom. V primeru draženja kože se takoj poišče zdravniško pomoč. Pred ponovno uporabo je potrebno delovno obleko oprati.

Stik z očmi: S palcem in kazalcem se razpre očesni vekci in oči temeljito spera s čisto mlačno vodo. V primeru draženja oči se je treba posvetovati z zdravnikom ali okulistom.

Pri zaužitju: Usta se temeljito speremo z vodo, ponesrečencu se ne daje piti ničesar. Takoj se pokliče zdravnika. **NE IZZIVA SE BRUHANJA!** V primeru spontanega bruhanja mora biti glava ponesrečene osebe nižje od bokov, da se prepreči aspiracija. Če je možno, se zdravniku predloži navodila za uporabo sredstva.

Medicinski ukrepi: **Pri zaužitju se praviloma ne izpira želodca, niti se ne daje aktivnega oglja zaradi nevarnosti aspiracije.** Zagotoviti in vzdrževati je treba osnovne življenjske funkcije. Želodca se ne izpira, razen če tako tako svetuje Center za zastrupitve (Center za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ). Živalsko oglje in salinično odvajalo se daje le, če tako svetuje Center za zastrupitve (Center za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ). Zdravljenje je simptomatično in podporno. O specifičnem protistrupu se je treba posvetovati s Centrom za zastrupitve (Center za klinično toksikologijo in farmakologijo, UKC LJ).